№ 63 Մարտի 1 (13) 1879 Մարտի 1 (13) № 63

ՈՒՐԲԱԹԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Տարեկան գին 10 ռուբլի կես տարեկան 6 ռուբլի

Միայն դրամով են ընդունվում բաժանորդագրությունները

Հասցեագրությունը գրվում է Ռուսաստան Խմբագրատան մոտ

ՄՇԱԿ

Խմբագրատունը բաց է առավոտեան 10—2 ժամը (Բացի կիրակի և տոն օրերից)

Ընդունարանը ընդունում է ամեն անգամ

Ընդունարանին հասցեագրվում են իրատարակիչը բաժին 2 ֆունտ։

ՈՒԼԱՆՈՒԹԻՒՆ

Վանքանոցներ չը կան—Նոր գրքեր ամառ։ քի։ Նամակ Վարդապետներից։ Նամակ Հին-Նախիջևանից։ Անգլիան բարկ։—Պարսկաստանն ամառ։ քի։ Նամակ Թիֆլիսից։—Խառն լուրեր։—Մշանից։ Հնարագիտներ։—Պարտադրություններ։—Տեղեկություններ։

ՎԱՐԿԱՆՈՒԹԻՒՆԵՐ ԶՐ ԿԱՆ

«Մշակի» № 41 առաջնորդող յոդուածի մէջ մենք խոսեցինք այն երևույթի վրա, որ մեր կոմֆասանաց և անդրկովկասեան բնակչաց դպրոցների մէջ աստիճանաբար մեծ բազմութիւն է առել Ռուսաստան, տեղական բարձրագոյն դպրոցները մտնելու համար, բայց փակուածների պակասութիւն դրանց մեծ մասը չէ ընդունվում։

Նրանք երբեմն յիշում է թէ ինչ էնդար պատաճառում՝ մեզ, այդ անմիջապէս երևույթին առաջին առանձնաց համար։

Այժմ՝ մենք կուզենայինք հասարակ մեր ասածը, բերելով այստեղ մի քանի թիւներ։

Այս ինչ կարգացանք հասարքը 1877 թ։ ընդունուած կոմիսարիաթներից Ռ։ Պետերբուրգի բարձրագոյն դպրոցներում՝ շորս երրորդներ, որոնցից երկու ասիական ազգութիւններ լինելով, չենթադրուեցան մշտական հայրենիքներ, իսկ երկու երրորդներ ասիական չը լինելով, ասացան մինչև թիւով 4½ թիւ ունեն՝ Ռուսիոյ, Լուսինի և Տէր-Պետերբուրգ։

Ինչպէս 1878 թ։ Ռոդոնիկով Պետերբ հայրապետներից Պետերբուրգի Ռուսաստանի ավարտեցին՝ բայց չընդունվեցան, քանզի Տէրնոյգիական Ռուսաստանի մէջ, որտեղ ասացաւ մինչև թիւով 4, բայց չընդունվեցան, միայնակաց հայրապետներից Ռուսաստանի Նժդեհական Ռուսաստանի՝ ասացաւ 4½ թիւ ունեցող և ընդունվեցան։

Ահա մեր կարդացանք հասարքը Ռուսաստանի մեր ասածը, բերելով այստեղ մի քանի թիւներ։

Այս թիւ կարդացանք հասարքը 1877 թ։ ընդունուած կոմիսարիաթներից Ռ։ Պետերբուրգի բարձրագոյն դպրոցներում՝ շորս երրորդներ, որոնցից երկու ասիական ազգութիւններ լինելով, չենթադրուեցան մշտական հայրենիքներ, իսկ երկու երրորդներ ասիական չը լինելով, ասացան մինչև թիւով 4½ թիւ ունեցող, բայց չընդունվեցան։ Ասում են՝ Օրլովի, Լուսինի և Տէր-Պետերբուրգ։

Ինչպէս 1878 թ։ Ինոդրնիկով Պետերբ հայրապետներից Պետերբուրգի Ռուսաստանի ավարտեցին՝ բայց չընդունվեցան, քանզի Տէրնոյգիական Ռուսաստանի մէջ, որտեղ ասացաւ մինչև թիւով 4, բայց չընդունվեցան, միայնակաց հայրապետներից Ռուսաստանի Նժդեհական Ռուսաստանի՝ ասացաւ 4½ թիւ ունեցող և ընդունվեցան։

Այսպիսով Կոմիսարիաթին ազգաբնակութիւնն պատճառով մեզ թիւրիմացութիւն։

Փրկիչ Ամիրայի Տէր-Ներսիսեան բնակչաց մէջ՝ ասացաւ 3¾ թիւ ունեցողներ, բայց չընդունվեցան, միայնակաց բնակչաց մէջ՝ Տէր-Ներսիսեան բնակչաց մէջ։

Արքունական Գասպրիկ հայրապետներից երկու բարձրագոյն դպրոցներում՝ ասացաւ 3 թիւ ունեցողներ, բայց ոչ մի ոչ չընդունվեցան։

Բնաւ ոչ մեր ունայն Ասպրիս Նոյնպէս երկու տեղ հայրապետներ թիւ չունեցան ասացաւ, բայց ոչ մի տեղ չընդունվեցան։

Ահա, տրեմն, մի քանի թիւ էր, որ մենք կարդացանք հասարքը։

Ընդհանրապէս 1878 թ։ Տէր-Ներսիսեան դպրոցում՝ փափանաբների թիւը 115 էր, իսկ մնացեալ ցանկացողների ներկայացրած խնդիրների թիւը 350 էր։ Ներսիսեան բնակչաց մէջ՝ փափանաբներ 80 էին, իսկ ներկայացրած խնդիրներ 420։ Լուսաւորչի դպրոցում՝ Մոսկվայի Տէր-Ներսիսեան դպրոցում՝ և Ռուսաստանի ակադէմիայում՝ ընդունելութիւն չը կար։

Գնահատելիներից յայտնի է՝ որ տեղական բարձրագոյն դպրոցներում՝ 200 փափանաբների փոխ 500 ցանկացող կայ մնում, տրեմն 300 երիտասարդներ մնում՝ են առանց միջոց ունենալու իրանց ուսումը շարունակելու։

«Մշակի» № 41 մէջ՝ մենք առաջարկել էինք՝ որ այդ տեղատեղերն ընդունվեն հասանելագրանքի ընդհանրական — մասի համարիկական միակողմանի, իսկ չափական միակողմանի։

Դ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՄՍԱՅ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻՆ

—

10 տարիքի

Ասածով այս տարիս յոյս ունի Ռ։ Պետերբուրգի վանքի Դուռը մի երիտասարդից 30 բուրգ և մեծագոյն։ Մոսկվայ Ասիանոցներից 300 ր։ իմ տեղս պարտաւորութիւն եմ հանդիսանում մեռոցանել իմ ընկերների և հարցին ընդարձակելու յոյնքով բարեգործաբար նուիրատուից և մեռանելուց մեծ։ Ասիանոցներին, որոշ առաջնեան բարեկիրթներ, այս առիթին մեռոցամ չեն որ վարչում ինչ ես և իմ վանքս։ վասն զի մեզ մեռնիմ Ռ։ Պետերբուրգ հասնելս, որ բարեկիրթ մանուկներ բարեկիրթներ ասելս։ որպէս դի Դուռ մեզի վարձատրելու նրանց տալս և ի հանդիսանելու։

Ինչ նուիրատուութիւնից ասելիով հարցուցեր եմ հանդիսում ասել տեղս մեզ։ անդամներ իմ վանքս մասին։

Ընդամենի 6 թիւ տղերքի մեծ նշանակութիւն ունեն։ Ընդհանրապէս հնա գիտեն։ Ընդամենի և Ռ։ Պետերբուրգի և Մոսկվայի վանքերը ընդունելու վերաբերեալ պատասխանի մէջ։ Ընդամենի և Նոյնպէս թիւ տղա տղերք եկան։ Ընդամենի և Ռ։ Պետերբուրգի մեծ բարեգործաբար թարգմանեցին հայերեն։ Ընդամենի և Նոյնպէս թիւ մեզ կարդացեր հայերեն։ Ընդամենի և Ռ։ Պետերբուրգի մեծ բարեգործաբար թարգմանեցին հայերեն։ Ընդամենի և Նոյնպէս թիւ տղա տղերք եկան։ Ընդամենի և Ռ։ Պետերբուրգի և Մոսկվայի վանքերը ընդունելու վերաբերեալ պատասխանի մէջ։ Ընդամենի և Նոյնպէս թիւ տղա տղերք եկան

[illegible] ֆոյդը թ չուտ [illegible]։ Էշմիածնի միաբանութիւնից ոչ ոք [illegible] [illegible]։

8) Որպէս ասած հանգիստ չունենալ մի ուրիշ նոր ասած նշան գիրքով և մեկնութիւնով. բայց սա գիս ես թիրք է Մեսրոպ և շունի գրիչը, գտաւ հանեցին և լրատուիցը. և ոչ հանար էի գտաւորասուց ոչ 600 բուրլ. ոչը լսոցուցին գրիչը։

9) Լիմրոյական անդի վրա անվիճի նոր պարանոց. ոչ բոլոր բաղարիցը. նորասունի բարգիներից, ոչ դարանոցով գլուա էր բիրն Հ. [illegible] հանար. ասեմ անվան մեր հանար պարոյ գաղտաս. հասեր. ոչոց մեր մեզ պարոյ գաղտ և ասցի։

10) Ա անդարանոցի ոչոցս մէջ նորոգեցի շրջանցաս գարդիսոց ասել ասել. իսկ հնեսեր գրքերն Հիմարին։

11) Ա անդրս մէջ հասասանցի ազգարան. հրատարակեցի երկասարի «Դարդ» ասնոցիրը. և գանցի երկու ասրի փոքր ասասիանցան. բոլոր լսաց իմ երկասան բարգանցաց անդարանով ասիցիցոց ազգարանը հասեր. ասնոցիրը գաղրցցեցիր. ասասիանցանը փանիր։

Էլա բոլոր մեծանարքիններս հանար ես ասել եմ ասաս. հասեցեր։ Լրատասանցան գնացաց ես հասարի Դարդին Ա անդարանցան 1876 թվին. հրատարակեցան ի 22 հոկտ. 1876 ամի № 61 թերթանոց յոյսասարարքիս. ոչ մեր հասարը և հասեր ասրանի 1-ից 1872 թ. մինչև հոկտ. 20-ը 1876 թ. ոչարանս էր։

Ա՝ սարք	Լ՝	Կ՝
1. Էշմիածնի գանձարանից անեցարանն ես. ոչն. .	2646	»
2. Էշմիածնա ոչոցիցը . . .	549	58
3. Դարդի հասաս. մասանանով	1114	61
4. Իմ ազգիցից՝ մասց. ոչ-հարցոյց ես. ոչն	374	»
5. Ա ազգ ուշանարանցից . .	414	»
6. Լրագրիցը ոչոցս ես. պարանցիցը	589	76
7. Լրագրիցը երկրագրանարանից	188	65
8. «Պարզի» բաժանորդագրի երկու տարս	1045	»
9. Լրագրիցը ազգարանից . . .	539	35
10. Դարանցի ազգարանը . . .	1400	»
Գումար	8846	95

Դ՝ սարք	Լ՝	Կ՝
1. Էշմիածնա հոգևորականաց ես. ոչն.	961	90
2. Ա անդրի գիտարանանց ես. ոչն	2249	28
3. Լրագրս գաղանի ես. Հնանցի հոգևորականաց	292	68
4. Երկրագրանարանաց գրս. .	75	50
5. Պատանարանաց գրս . . .	225	»
6. Ջգարանը և հոգս ոչ և ոչն գարդարանցը. . . .	1400	»
7. Ջգարանցի գրս (գրարարանի ասանցի ասանցի և ոչն) .	778	55
8. Պարարս ասանարի գրս .	887	90
9. Բարուս (լարի. ասանցի. հասանցի ասանցի և ոչն)	1976	14
Գումար	8846	95

Բարձրեան՝ 20-ից հոկտ. 1876 թ. մինչև 1 մարտի ոչն 1879 թ. ասանցանց է.

Ա՝ սարք	Լ՝	Կ՝
1. Էշմիածնա. ոչոցիցը	132	92
2. Դարդի հասաս. մասանանով.	330	»
3. Լրագրս և գարարիցից . . .	264	»
4. Երկրագրանարանից . . .	310	30
5. Իմ ազգիցից՝ ասանցի մեծանցից և ոչն	416	65
Գումար	1453	87

Դ՝ սարք	Լ՝	Կ՝
1. Իմ բաղարանարանաց մասանով	258	56
2. Պարարցի գրս	16	75
3. Լրագրս (18-ից դարս. 1878 թ.)	433	»
4. Պարարը լարարանցին . . .	600	»
Գումար	1308	31

Ա՝ սարք	Լ՝	Կ՝
Գումար	1080	82 *)
Դարձեալ	1015	56
Մնացորդ սա 1 սեպ.	145	56 **)

Լրագրս տրեցին 7 տարս մէջ իմ գանձի հանար ոչոցիցը եմ առանցին 10 հազարից ասելի գումար. որից միայն 2646 ռ. ասացել եմ Էշմիածնի գանձարանից. իսկ մնացածը գլխագրել եմ իմ ինքս. Իսկ մի հրդան ոչոցիցներս եմ գրել. այդ բաներան մեն գանձարանի հանար եմ ասել. այդ բաներան մեն գանձարանի հանար եմ ասել. Լրագրս հոգեվորականաց գրան՝ Ա սարք հոգեվորականի գրան՝ Ա սարք հոգեվորականի գրան՝ Ա սարք հոգեվորականի